
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

עיונים בספרות הנבואה - 21102

תאריך עדכון אחרון 01-09-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מקרא

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר רוני גולדשטיין

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: rongol@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס יעסוק בנושאים מרכזיים בנבואה הישראלית והתפתחותה, ובתהליכי יצירת הספרות הנבואית שלפנינו, דרך קריאה במבחר קטעים מספרי הנבואה השונים.

מטרות הקורס:

התלמיד יכיר מבחר סוגיות ושיטות בחקר הספרות הנבואית ואת כלי העזר המרכזיים במחקר הספרים הללו. הקריאה תאפשר היכרות מעמיקה עם נושאים שונים בחקר הנבואה כמו הפואטיקה של הספרות הנבואית, הרקע ההיסטורי לצמיחת הנבואה, והדרך שבה נתפרשו הנבואות בידי קוראים מאוחרים יותר.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לעסוק באופן עצמאי בסוגיות שונות הנוגעות לספרות הנבואה המקראית

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: קריאה ודיון בכיתה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא כללי, ספרי נביאים, נבואה והספרות הנבואית
2. נבואות הקדשה
3. נבואה במקרא ובמזרח הקדום
4. סוגות נבואית
5. סיפורים ביוגרפיים
6. מעשים סימבוליים
7. מראות
8. נבואות על הגויים
9. מכתבים נבואיים
10. תפילות, מזמורים ונבואה
11. יום ה'
12. צדק ומשפט
13. התגשמות הנבואה
14. נבואה ופרשנות פנים מקראית

חומר חובה לקריאה:

. מבוא כללי, ספרי נביאים, נבואה והספרות הנבואית

.א.

J. Blenkinsopp, *A History of Prophecy in Israel*, Louisville, KY, 1996, pp. 1-26

.או

H.B. Huffmon, "Prophecy (ANE)," *ABD* vol. 5, pp. 477-482

J.J. Schmitt, "Prophecy (Preexilic Hebrew)," *ABD* vol. 5, pp. 482-489

J. Barton, "Prophecy (Postexilic Hebrew)," *ABD* vol. 5, pp. 489-495

.א

S. Paul, "Prophets and Prophecy", *Encyclopaedia Judaica* 13, 1151-1181

.ב.

M. Haran, "From Early to Classical Prophecy: Continuity and Change", *VT* 27 (1977), pp. 385-397

S. Geller, "Where the Prophets Poets?" *Prooftexts* 3 (1983), pp. 211-221

.ג.

H. Gunkel, "The Prophets: Oral and Written", in: *Water for a Thirsty Land: Israelite Literature and Religion* (ed. K.C. Hanson), Minneapolis 2001, pp. 85-133

B. S. Childs, "The Canonical Shape of the Prophetic Literature", in: *Interpreting The Prophets* (ed. J. L. Mays and P. J. Achtemeier), Philadelphia 1987, pp. 41-49

2. נבואות הקדשה

ירמיה א'; ישעיה ו'; ירמיה ט"ו 15-21; יחזקאל א' ב'

K. Baltzer, "Considerations regarding the Office and Calling of the Prophet," *HTR* 61 (1968), pp. 567-581

3. נבואה במקרא ובמזרח הקדום

Blenkinsopp, *Prophecy*, pp. 40-48

A. L. Oppenheim, "The Arts of the Diviner" in: *Ancient Mesopotamia: Portrait of a Dead Civilization*, Chicago 1977, pp. 206-227

M. Weinfeld, "Ancient Near Eastern Patterns in Prophetic Literature", *VT* 27 (1977), pp. 178-195

4. סוגות נבואית

H. Gunkel, "The Israelite Prophecy from the Time of Amos", in: *Twentieth Century Theology in the Making* (ed. J. Pelikan), New York 1969, pp. 48-75

C. Westermann, *Basic Forms of Prophetic Speech*, London 1967 (repr., Louisville, 1991)

E. Conrad, "The 'fear not' Oracles in Second Isaiah", *VT* 34 (1984), pp. 129-152

H.B. Huffmon, "The Covenant Lawsuit in the Prophets", *JBL* 78 (1959), pp. 285-295

5. סיפורים ביוגרפיים

ירמיה ל"ז-מ"ד; ישעיה ל"ו-ל"ז; ישעיה ו"ח; עמוס ט' 10-17

R. E. Clements, "The Prophecies of Isaiah to Hezekiah concerning Sennacherib", repr. In: *Old Testament Prophecy – From Oracles to Canon*, Louisville KY 1996, pp.

35- 48.

P.R. Ackroyd "Historians and Prophets", *SEA* 33 (1968), 18-54.

6. מעשים סימבוליים

ישעיה כ': 1-6; ירמיה מ"ג 8-13; ירמיה י"ח-ט"ו 1 יחזקאל ד' 1-ה' 6; הושע א'-ג'

H. L. Ginsberg, "Studies in Hosea 1-3" in: Y. Kaufmann Jubilee Volume (ed. M. Haran), Jerusalem 1960, pp. 50-69.

Hutton, Rodney R., "Magic or Street-Theater? The Power of the Prophetic Word," *ZAW* 107 (1995), 247-260

Greenberg, Moshe, "Nebuchadnezzar and the Parting of Ways: Ezekiel 21: 26-27," in M. Cogan and I. Ephal (eds.), *Ah, Assyria: Studies in Assyrian History and Ancient Near Eastern Historiography Presented to Hayim Tadmor* (Jerusalem: Magnes Press, Hebrew University, 1991), pp. 267-271

7. מראות

עמוס ז' 1-ח' 31 ט' 1-4; ירמיה א' 11-19; ירמיה כ"ד; יחזקאל א'

B. O. Long, "Reports of Visions among the Prophets", *JBL* 95 (1976), pp. 353-365.

W. Zimmerli, "Visionary experience in Jeremiah", in: *Israel's Prophetic Tradition: Essays in Honour of Peter R. Ackroyd* (ed. R. Coggins et al.), Cambridge 1982, pp. 95-118

A. Key, "The Magical Background of Isaiah 6:9-13," *JBL* 86 (1967), 198-204

M. Greenberg, "Ezekiel's Vision: Literary and Iconographic Aspects", in: *History, Historiography, and Interpretation*, pp. 159-168.

8. נבואות על הגויים

עמוס א'-ב'; ירמיה כ"ה; מ"ו; נ"ג-א'; ישעיה ט"ו//ירמיה מ"ח

Blenkinsopp, *Prophecy*, 121-129

D. L. Christensen, *Transformations of the War Oracle in Old Testament Prophecy*, Missoula MT 1975, pp.

Hayes, J.H., "The Usage of Oracles against Foreign Nations in Ancient Israel," *JBL* 87(1968), 81-89.

9. מכתבים נבואיים

ירמיה כ"ט; איגרת ירמיה

M. Dijkstra, "Prophecy by Letter (Jer 29:24-32)", *VT* 33(1983), 319-322

10. תפילות, מזמורים ונבואה

מיכה ז'; ירמיה י'-כ'

H. Gunkel, "The Close of Micah: A Prophetic Liturgy", in: *What Remains of the Old Testament*, London and New York 1928, pp.115-149

11. יום ה'

ישעיה ב'

G. Von Rad, "The Origin of the Concept of the Day of Yahweh", *JSS* 4 (1959), pp. 97-108.

M. Weiss, "The origin of the 'Day of the Lord' reconsidered", *HUCA* 37 (1966), pp. 29-71.

12. צדק ומשפט

N. K. Gottwald, "The Biblical Prophetic Critique of Political Economy: Its Ground and Import", in: *The Hebrew Bible in its Social World and in Ours*, SBL Semeia Series, Atlanta 1993, pp. 349-364

13. התגשמות הנבואה

ישעיה נ"ו 6-11; ירמיה י"ח 10-1; ירמיה כ"ח; ירמיה כ"ג
Blenkinsopp, pp. 189-193

A. Rofe, "How is the Word Fulfilled? Isaiah 55:6-11 within the Theological Debate of Its Time", in: *Canon, Theology, and Old Testament Interpretation: Essays in Honor of Brevard SW. Childs* (ed. G. M. Tucker et al.), Philadelphia 1988, pp. 246-261.

R. Carrol, "Prophecy and Dissonance: A Theoretical Approach to Prophetic Tradition", ZAW 92 (1980), pp. 108-119.

14. נבואה ופרשנות פנים מקראית

ישעיה נ"ו 9 - נ"ז 2; ירמיה י"ב 7-12

M. Goshen-Gottstein, "Hebrew Syntax and The History of the Bible Text", Textus 8 (1973), pp. 100-108.

M. Fishbane, *Biblical Interpretation in Ancient Israel*, Oxford 1985, pp. 443-505

B. D. Sommer, *A Prophet Reads Scripture: Allusion in Isaiah 40-66*, Stanford 1998, pp. 32-72 (esp. 54-57)

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי:

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 65 %

הרצאה 0 %

השתתפות 10 %

הגשת עבודה 25 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 0 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: